

Projekt e-arkiv och e-diarium, eARD gör det enklare att följa sina ärenden

Syfte och mål

Projektet e-arkiv och e-diarium (eARD) arbetar för en enklare, öppnare och effektivare förvaltning. Målen är att

- förenkla hanteringen av digital information inom den offentliga förvaltningen och att
- göra det lättare för privatpersoner och tjänstemän att samlat se och följa ärenden inom och mellan myndigheter.

För att uppnå detta ska projektet ta fram förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS) för e-arkiv och e-diarium. En FGS består av tekniska specifikationer gällande struktur och metadata innehåll för leveranspaket/överföringsformat. Projektet kommer att leverera ett antal FGS:er samt testa och kvalitetssäkra dem.

Syftet med förvaltningsgemensamma specifikationer är att förenkla utveckling, upphandling och införande av enhetliga lösningar, att minska kostnaderna samt att skapa förutsättningar för att underlätta sökning och återanvändning av information i handlingar och ärenden. För att detta ska vara genomförbart behöver en minimiuppsättning av nödvändiga basuppgifter identifieras och göras obligatoriska hos samtliga myndigheter.

Genom att använda gemensamma specifikationer gör man det möjligt att utbyta information mellan olika verksamhetssystem och mellan olika myndigheter på ett enkelt sätt vilket kommer att komma både förvaltningen och medborgarna till godo.

Utveckling och upphandling av e-tjänster för e-arkiv och e-diarium ingår inte i projektet.

Riksarkivet leder projektet och deltagarna kommer från statliga myndigheter, kommuner och landsting. Det breda samarbete inom den offentliga sektorn borgar för att vi kan ta hänsyn till olika behov och krav på hur e-tjänsterna ska fungera. Vi har även kontakter med framtida leverantörer för att försäkra oss om att den teknik vi använder är, eller blir, standard.

Från oktober 2012 är projektet ett av de prioriterade områdena inom E-delegationens arbete, då de anser att projektets resultat är grundläggande för en effektiv e-förvaltning.

Projektet startades den 1 juni 2011 och avslutas den sista juni 2014.

Bakgrund

Initiativet till projektet kommer ursprungligen från E-delegationen där man identifierade e-arkiv och e-diarium som en av flera strategiska framgångsfaktorer för skapandet av en effektiv e-förvaltning.

Visionen är "att det ska vara enkelt att återsöka, återanvända och arkivera information hos offentliga myndigheter oavsett var och hur informationen lagras".

För att uppnå målen för e-förvaltningsarbetet behöver myndigheterna utveckla utifrån den gemensamma nyttan istället för den egna effektiviteten. Samverkan och gemensamma lösningar kan frigöra större resurser för kärnverksamheten. Det kan även leda till höjd kompetens hos myndigheterna och en ökad kvalitet till lägre kostnader.

Riksarkivet genomförde på hösten 2010, på uppdrag av E-delegationen, förstudien e-arkiv och e-diarium i samverkan med E-delegationen och ett flertal statliga myndigheter samt Sveriges kommuner och landsting.

I förstudien föreslog E-delegationen att:

- Regeringen ger Riksarkivet i uppdrag att leda ett stegvis upplagt arbete med inriktning mot gemensamma tjänster för e-arkiv och e-diarium för statliga myndigheter.
- Regeringen ger Riksarkivet i uppdrag att ha övergripande ansvar för de förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS:er) som ska utgöra underlag för de gemensamma tjänsterna för e-arkiv och e-diarium.
- Regeringen tillsätter en utredning för att klarlägga Riksarkivets och andra arkivmyndigheters roll vad gäller e-arkiv och e-diarium.

För att skapa förutsättningar för en effektiv informationsförsörjning inom offentlig förvaltning och säkra åtkomsten till det digitala kulturarvet beslutade riksarkivarie Björn Jordell att driva denna fråga som en av de viktigaste profilfrågorna för Riksarkivet och initierade projektet eARD i juni 2011.

Projektet ska:

- I samverkan med statliga myndigheter, kommuner och landsting ta fram förslag till FGS:er för e-arkiv och e-diarium.
- Testa och kvalitetssäkra FGS:er hos olika myndigheter i särskilt utvecklade piloter anslutna till befintliga verksamhetssystem och e-arkiv.
- Ge förslag till en organisation för förvaltning som långsiktigt kan säkerställa tillgång, användning och vidareutveckling av framtagna specifikationer. Denna uppgift kommer att utföras av divisionen för offentlig informationsförvaltning vid Riksarkivet.

Projektet ska också göra en konsekvens- och nyttorealiseringsanalys av förslagen.

Vad är FGS?

FGS, eller Förvaltningsgemensamma specifikationer som är det fullständiga namnet, tas fram för att underlätta för förvaltning och medborgare genom en infrastruktur för långsiktig informationsförsörjning. Begreppet har sitt ursprung i det behov av gemensamma beskrivningar av förvaltningens behov för utvecklingen av infrastrukturella tjänster som identifierades av Regeringskansliet och Statskontoret kring åren 2004-2005.

Förvaltningsgemensamma specifikationer kan beskrivas som väldefinierade utbytesformat som delas av hela eller delar av den offentliga förvaltningen och som gör att informationen kan överföras mellan olika IT-system.

Så här beskrivs en FGS i förstudierapporten om e-arkiv och e-diarium:

En förvaltningsgemensam specifikation är en strukturerad beskrivning av funktionella och tekniska krav som speglar ett behov som delas av hela eller delar av förvaltningen. En specifikation får en styrande verkan när den används i föreskrifter och upphandlingar. Specifikationerna syftar till att säkerställa önskad funktion och interoperabilitet såväl inom förvaltningen som vid kontakter med medborgare och företag. De behövs som underlag för införande av tjänstebaserade lösningar och gemensamma verksamhetsstöd, och utgör en förutsättning för uppbyggnad av ett myndighetsövergripande system för informationsutbyte och långsiktig informationsförsörjning.

Resultat

Projektet kommer att leverera ett antal FGS:er som består ofta av tekniska specifikationer gällande struktur och metadata innehåll för överföringsformat. I viss omfattning kommer också funktionskrav och vägledningar att tas fram.

FGS:er tas fram dels för en övergripande nivå av paketstruktur för e-arkiv, dels för olika leveranstyper. En leveranstyp kan sägas svara mot en systemtyp som hantera ett visst område av information, t.ex. personalsystem eller mot en teknisk typ av system, t.ex. databaser.

Projektets resultat publiceras fortlöpande på eARDs webbplats (se adress längst ned). I nuläget finns det här materialet där:

Övergripande

- Översiktlig beskrivning
- Begreppslista
- Vägledning och funktionella krav
- Leveranshandledning
- FGS för paketstruktur för e-arkiv (teknisk struktur och metadata)

Leveranstyper

- FGS för ärendehantering
- FGS för personal

Därutöver kommer intressentanalys och nyttorealiseringsanalys att tas fram. Ett förslag till en förvaltningsorganisation för FGS:erna kommer att tas fram av divisionen för offentlig informationsförvaltning vid Riksarkivet.

I mån av tid och resurser kommer projektet även att publicera:

- FGS för arkivbeskrivning
- FGS för databaser och register
- FGS för webbsidor

Det finns behov av en rad andra leveranstyper men dessa finns det tyvärr inte utrymme att utveckla inom ramen för projektet. Eftersom den principiella lösningen nu blir etablerad kommer det vara möjligt att kunna integrera ytterligare leveranstyper utanför projektet.

Beroenden och samband

Projektet tillvaratar befintliga och internationellt erkända standarder såsom METS, MoReq2010, EAC-CPF och EAD.

Hänsyn tas till PSI-direktivet och en ökad tillgänglighet till offentliga handlingar. Projektet bevakar och/eller deltar i ett antal relevanta europeiska och internationella samverkansprojekt och -initiativ.

För att det ska vara möjligt för medborgare, myndigheter och företag att återsöka och återanvända informationen som finns i myndigheters verksamhetssystem, myndigheternas egna e-arkiv såväl som berörda arkivmyndigheters e-arkiv är det viktigt att projektet skapar dessa förutsättningar i samarbete med pågående projekt inom E-delegationen.

Våren 2012 initierades samordning och avstämning med de nationella projekten under E-delegationen; Min ärendeöversikt, Mina fullmakter och Mina meddelanden (som är en fortsättning på Mina sidor). Avstämning sker också fortlöpande med projekt hos myndigheter och institutioner som arbetar med e-arkivlösningar, t.ex. Skatteverket, Rikspolisstyrelsen, Stockholms stad, Stockholms läns landsting, Region Skåne, SKL:s e-arkiv/Sambruksprojekt Elektroniskt bevarande, Mittuniversitetet och Kungliga Biblioteket.

Kom i kontakt med projektet

Information om projektet hittar du på vår webbplats
riksarkivet.se/e-arkiv

Du kan även kontakta oss via
e-post: eard@riksarkivet.se